

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 72.

V Ljubljani, v petek 30. marca 1894.

Letnik XXII.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Beseda o volilni reformi.

II.

Največ upanja ima pač vladni načrt, dasi ne moremo reči, da bi bila tudi njemu dvetretjinska večina zagotovljena. Ugodno o tem vladnem načrtu so se izrekli samo levičarji, ker prav za prav ni nič drugega, kakor malo predelan levičarski predlog o razširjenju volilne pravice na delavce. Poljaki so pa tudi še precej zadovoljni s tem predlogom. Coronijev klub mu ni nasproten, ali vendar se ni odločno izrekel zanj. Če se ne oziramo na stranke zunaj koalicije, moremo reči, da nasprotnike bode imel ta načrt pred vsem le v Hohenwartovem klubu. Odvisno je le od tega, bode li vsprejet ali ne, koliko članov Hohenwartovega kluba bode glasovalo zanj.

Dosedaj se Hohenwartov klub še ni izrekel in torej ne moremo vedeti, kako njega večina sodi o

tem predlogu. Iz predloga, ki ga je stavil grof Hohenwart, je posneti, da veleposestniki niso povsem zanj. To pa jedino zaradi tega, ker se pomnoži število poslancev ter bi torej njih glasovi več toliko ne veljali v državnem zboru, kakor veljajo sedaj. Ta ugovor je pač povse neosnovan, ker baš veleposestniki imajo toliko prednost, da je le želeli, da se nekoliko prikrajša. Pri volilni reformi pač ne gre za to, ali nekaj delavskih poslancev dobiva desetake na Dunaju, temveč za to, da tudi ta stan dobi nekaj vpliva na postavodajstvo. To pa ni drugače mogoče, da toliko vpliva drugi stanovni odstopijo. To je tudi pravično. Tukaj naglašamo izrecno, da delavski stan pripada pač tudi mej tiste stanove, ki vzdržujejo državo, da so odločno na napačnem potu tisti, ki državo obranjujoče elemente stavljajo v nasprotje delavcem. Delavci nosijo velika davčna bremena in žrtvujejo tudi kri za državo. Seveda je pri tem pomisliti, da ne pridejo tukaj le v poštev davki, ki jih delavci naravnost plačujejo, temveč se je treba ozirati, da delavci pripomogajo drugim stanovom plačevati davke.

Po našem mnenju veleposestniki pač ne ostanejo pri svoji zahtevi, da se ne sme skrajšati njihov vpliv, temveč se konečno sprijaznijo z vladnim predlogom. Pomisliti je, da je predlog precej ukrojen po željah veleposestnikov. Baš veleposestniki so želeli, da se izključijo kmetijski delavci od volilne pravice, za kar so že morali imeti svoje vzroke, in zares je vladni načrt izpustil izmed volilnih opravičencev vse kmetijske delavce. Po našem mnenju je pa baš to tista točka, zaradi katere konservativci nikakor ne moremo biti za vladni predlog. S tem se je naredila nova kurija za pravo domeno socijalnih demokratov. Da volijo tudi kmetijski delavci, imel bi bil v tej kuriji konservativni živelj več opore. V zbor bi bili prišli ljudje, ki bi se sami prizadevali, zboljšati stanje delavcev, ali bi bili hkratu konservativni stranki dobra opora v verskih vprašanjih. Tako bode pa nova kurija v verskih vprašanjih podpirala le liberalce. Verska šola bi bila z novo volilno reformo vsekako pokopana. Zato pa so liberalci z vladnim predlogom jako zadovoljni. V narodnogospodarskem in socijalnem oziru pa pač ne bode mogla nova kurija dosti liberalcem škodovati.

Da bi pa s tem, da se izključijo kmetijski delavci od volilne pravice, se zaprečilo, da se ne razširi socijalizem na kmete, na to ni misliti. Socijalni demokratje še le tedaj dobé dobro polje na kmetih za delovanje. Rekli bodo lahko: „To imate za plačilo, ker se niste nam pridružili.“ Ne bode dolgo, pa se bode socijalizem razširil po deželi. Druge stranke pa ne bodo mogle ničesa storiti, ker bodo kmetijski delavci že zaradi tega proti njim, ker bodo v njih videli nasprotnike, ki jim ne privoščijo volilne pravice.

Vse drugače bi pa bilo, ako konservativna stranka sedaj pripomore kmetijskim delavcem do volilne pravice. Ne bilo bi jih težko ohraniti na svoji strani. Seveda nekoliko delati bi bilo treba, in pazljivosti, da jih ne dobé v roke socijalni demokratje.

Sploh bi nova volilna kurija bila jako nesrečno sestavljena in bi bila le nekaka organizacija proletarijata. V novi skupini odločevali bi le tovarniški delavci, kajti število tistih volilcev, ki so dovršili v vladnem načrtu navedene šole, bi bilo pač jako majhno, ker taki ljudje imajo po večjem že volilno pravico v dosedanjih kurijah. Odločitev delavcev od drugih stanov bi gotovo slabo vplivala na socijalni razvoj, poostrihla bi nasprotje mej tistimi, ki kaj imajo, in tistimi, ki ničesa nimajo. Zato je iz socijalnega ozira taka volilna reforma naravnost obsojena vredna. Kar se tiče nas Slovencev, le toliko

LISTEK

Katoliška delavska družba v Zagorju ob Savi.

(Konec.)

Dr. Jan. Ev. K rek izpregovori nato in omenja vzlasti napadov, katere je imela družba dosle že pretrpeti. Saj se je uprav današnji slavnostni dan pokazalo, da se goji pri nekaterih Zagorcih namenom „Katoliške delavske družbe“ sovražen duh. V vredenem sprevodu je korakalo do 200 ljudi z godbo uprav tisti čas, ko se je imel pričeti občni zbor „Kat. del. družbe“ iz vasi na izlet. Bili so mej njimi rudeči, črni in beli; za zadnje, namreč ženske, je najbolj čudno. Dalje je tudi zanimivo, da so jim ob potu precej živahno klicali „živio“. Vsi ti pojavi kažejo, da je bila „Katol. delavska družba“ v Zagorju že jako potrebna in da moramo biti veseli njenega mnogo obetajočega začetka.

Nasprotniki ne poznajo njenih načel in zato ji nasprotujejo. In vendar se ravno na katoliškem temelju lahko vsi zjedini; ta temelj je dovolj širok in trden za celi svet, ne samo za par zagorskih društev. Koder je kaj dobrega, za vse smo tudi mi; tako tudi lahko v marsičem prijateljski in edini delujemo s socijalnimi demokrati.

Govornik nato dokazuje, da enakost ljudi povdarja tudi katoliška vera, toda ne tako, da bi se moralo dati vsakemu ravno tisto, marveč, da se dá vsakemu, kar mu gre. To pa se godi le tam, koder se ljudje mej seboj spoštujejo. In to spoštovanje ima svoj temelj v pravi, nesebični ljubezni, katera je doma samo v krščanstvu. Potem stavi presvitlega cesarja za vzgled vernosti, ki vestno izpolnjuje svoje verske dolžnosti in s tem osramočuje mnogo svojih služabnikov, katerim so vera in cerkvene zapovedi deveta briga. In vendar vse blagostanje posamnikov in skupin izvira od Boga. Bog je tedaj prvi in najvišji — tudi v državi, vsled tega so i prve in najimenitnejše dolžnosti do njega, mej njimi: vernost. Lastnost te kreposti pa je, da povsod shira, koder nima pravega mesta. Koder se kakoršna-koli dolžnost človekova stavi višje, nego dolžnost vernosti, tam se ne more razviti lepo in vrejeno življenje. Koder je pa vernost prva, tam ima vse, kar-koli je dobrega svoje gotovo, nujno mesto: ljubezen do starišev, do vladarja, do domovine. Beleg za tako mišljenje je ime katoliško. Koder se posamnik ali skupina s ponosom imenuje s tem imenom, tam zagotavlja že sama po sebi tudi zvestobo do doma in cesarja.

Konečno je izpregovoril še preč. g. predsednik J. Gros, zahvalj. joč govornike in vneajoč dru-

štvenike, naj bi besede, ki so jih slišali, ostale v njihovih srcih in rodile obilo sadu. Nato se je shodu uradni del završil in pri čaši vina so se še nekaj časa zabavali zbrani gostje vsi vniti in navdušeni za mlado družbo. Oživela je in pokazala veselega, čilega življenja znamenja. V dobrih rokah je.

Odbor, ki jo vodi, je tako-le sestavljen: predsednik Jakob Gros, župnik; I. namestnik Franc Vaste, uradnik; II. namestnik R. Mihelčič, trgovec; knjižničar Fr. Hierše, kapelan; namestnik M. Borušak; tajnik Fr. Jordan, učitelj; namestnik L. Dolar; blagajnik P. Urbanija, namestnik M. Šerak; starosta A. Koder, namestnik A. Senčar; odborniki: J. Mecilovšek, J. Valent, J. Vozelj, A. Klobučič, župan. Sami vrli možje!

Družbi je sedaj seveda še marsičesa treba. Dobra knjižnica je neobhodna. Knjigam bodo pomagala predavanja in z bistenjem uma bo vsopredno blažila srce pošena zabava. Bog pa daj svoj blagoslov, da bi mnogo mnogo delavcev dobilo v družbi prijazno zavetje. „Časi so resni in bode še resnej“, je pisal nekdo družbi v pozdrav. Res je taka. Uprav ta resnost pa zahteva, da ne cepimo močij, marveč, da vsak po svojih močeh zbiramo ljudstvo krog katoliške ideje in zbrano — čuvamo. Gledé zagorske katoliške delavske družbe pa povdarjamo posebe, da naj no-

omenimo, da bi bil k večjemu na Kranjskem voljen kak Slovenec, pa še to ni gotovo, kajti tudi tukaj bi ne bila nemogoča zmaga kacega dunajskega socijalnega demokrata, v drugih slovenskih pokrajinah bi pa bili v novi volilni kuriji voljeni samo naši narodni nasprotniki. Vidno je torej, da bi vladna predloga že iz narodnega ozira bila nam škodljiva, ker bi pomnožila število naših nasprotnikov. Tovarniški delavci so precej odvisni od nemštva in židovstva, ki se šopiri pri tacihi zavodih pri nas.

Pogledati je nam še v Galicijo. Tej deželi se je dovolilo 10 mandatov v novi kuriji in od teh mandatov se jih devet razdeli na deželne okraje. V Galiciji obrtnija ni tako razvita, kot na Češkem in se je nam zatorej naravnost čudno zdelo, čemu je pač ti deželi potrebno toliko novih mandatov. Odgovor na to je ta, da ima tukaj židovstvo svojo roko vmes. Vsa obrtna podjetja v tej deželi imajo židje v rokah in delavci so od njih odvisni, torej se ne bodemo čudili, če iz Galicije pride kakih osem ali celo deset židov v zbornico. Komu bodo ti možje delovali v prid, si lahko mislimo.

Po našem mnenju bi bilo veliko umestneje, da se delavci vštejejo mej druge volilce. Nevarnosti ni prav nobene. Le poglejte, še v Nemčiji pri občni volilni pravici ne dobé socijalni demokratje niti desetine mandatov, dasi je v tej državi vse drugače velika industrija razvita kakor pri nas. Če se delavci uvrsté v druge kurije, se s tem tesneje zvežejo z drugimi stanovi in nasprotje se pomanjša.

Mi zatorej nikakor ne gojimo tistega strahu, kakor ga je izražal neki slovenski poslanec proti dopisniku „Politike“. Posebno v naši deželi je tako malo delavcev, da se ni prav nič bati, posebno če se bo narodna stranka ozirala na potrebe časa.

Da pa označimo vrednost vladnega načrta, je dosti, da navedemo nastopne številke: 5402 veleposestnikov bi volilo 85, 583 članov trgovskih zbornic 21, 338.500 volilnih opravičencev v mestih in trgih 118, 1.387.572 volilcev v kmetijskih občinah 129 in 1.750.000 članov nove kurije pa 43 poslancev. Nad 2 milijona polnoletnih moških bi pa še ne volilo. Pač resno se moramo prašati, ali se more trditi, da bi taka zbornica izražala mnenje prebivalstva. Iz povedanega je vidno, da ima vladni načrt toliko hib, da skoro ni misliti, da bi se dal toliko zboljšati, da bi mogli naši poslanci zanj glasovati.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. marca.

Nova stranka na Češkem. Radikalnejši elementi se mislijo odločiti od mladočehske stranke in osnovati svojo stranko. Pridobili so že več manjših listov za to. Ti listi so že začeli boj proti Mladočehom in jim očitajo boječnost, nepoštenost, neodkritosrčnost in servilnost, prav kakor so poprej Mladočehi Staročehom. Nova stranka je že imela tri shode. Na teh shodih se je govorilo prav po receptu dr. Grégra. Jeden državni poslanec je priporočal, da bi Čehi se uprli, da ne gredó v vojaške.

beden ne išče tam nasprotstva, koder ga ni. Družbin namen je pozitiven, delaven, ne pa negativen razdiralen; spajati hoče in ne rušiti; mirno delovati in ne bojevati se brez potrebe. Nobenemu ni še nasprotnica, pač pa ji je vsak dobro došel, kdor pošteno in možato vsprejme družbino načelo. Zato mu pametnih in dobrih načel dotedanjih ni treba opuščati. Čas njih koristij ne zametuje, kdor teži po večnih, marveč kdor je jednoč pozabil na svoj večni blagor, je hkrati zagradil si pot tudi do časnega blagostanja. Delavec brez nebeškega upanja je brez opore tudi v boju za svoje pravice. Brezbožna revščina je sposobna za vse, samo za ljubezen ne; „silovita“ je in samo podira, kakor pravijo sv. Oče v svoji navedeni okrožnici, koder še pristavljajo: „Potrtega duha in izrabljenega telesa bi se pač radi marsikateri rešili iz tako poniževalne sužnosti (brezverskih društev), toda ne upajo se; nekaj jih je sram, nekaj pa se bojé še hujše revščine. V vsem tem pa čudovito mnogo lahko pripomorejo k rešitvi katoliške družbe, če odstranjujejo težave in povabijo omahljivce v svoje naročje in če poboljšanim naklonijo svoje zvesto varstvo.“

V tem smislu Bog živi mlado družbo zagorsko in obudi ji povsod na Slovenskem, koder prebivajo delavci, obilo sestrice!

To prav spominja na dr. Grégra predlog, da bi prenehali davek plačevati. Kakor se dr. Grégrovih naveden ni nikdo poprijel, ravno tako se tudi nikdo ne boče nasvetoval nove stranke. Take stvari se le govoré po shodih, ali da bi se uresničile, pa nikdo ne misli. Nadalje se je priporočalo, da bi češki poslanci v državnem zboru le češki govorili. Nova stranka s svojim radikalnim hujskanjem utegne k večjemu doseči, da se nekaj ljudij zapre in izjemno stanje razširi še na druge kraje Češke.

Socijalistični shod na Dunaju se je s 66 proti 42 glasovi izrekel za dr. Adlerja predlog, da delavci obsojajo vladno predlogo o volilni reformi in se izrekajo za občno in jednako volilno pravico, za katero se bodo poganjali z vsemi sredstvi. Vodstvu stranke se naroča, da dela priprave za generalni strejk, ko bi bil le potreben kot skrajno sredstvo. S to resolucijo je v resnici generalni strejk za precej dolgo odložen, ker dr. Adler in tovariši ne bodo posebno hiteli, ko jim vladni predlog zagotavlja 43 mandatov. Shod se je potem izrekel, da se je poleg boja za občno volilno pravico posebej boriti za osemurni delavnik in da bodo vsi delavci v tej stvari podpirali rudarje. Več drugih predlogov se je odklonilo, mej drugim tudi predlog, da bi z občnim strejkom tudi nehali plačevati najemnino. S tem bi pritisnili še hišne gospodarje. Burno posvetovanje je pa potem bilo o tem, če socijalisti morejo biti tudi člani kacihi drugih društev ali ne. Dunajski zastopniki so bili za to, da ne, drugi so pa mislili, da baš s tem, če so socijalisti v raznih društvih, lažje razširjajo svoje ideje.

Vojaški budget. Potrebščine za vojaščine naraščajo od leta do leta. Za drugo leto bode vlada zopet zahtevala 4:1 milijona več za vojno nego za letošnje leto. Pomnožilo se bode moštvo pri nekaterih polkih in pa število generalov in častnikov. Najžalostneje je pa, da to niso le jednoletni izdatki, temveč taki stroški vedno ostanejo. Vojna uprava pa poleg tega še priznava, da temu povišanju še ne bode konec. Avstrijski državljani pač radi donašajo za varstvo države, ali tega neprestanega povišanja vojaških bremen vendar davkoplačevalci ne bodo mogli prenašati. Treba je jemati v poštev, da kmetijstvo in vsa obrtnija močno pešata, direktni in indirektni davki se pa jima le še povečavajo. To pelje le k popolnemu propadu teh dveh stanov gotovo le v veliko veselje socijalnih demokratov, ki v novem proletarijatu dobivajo nove zaveznike. Davčna bremena zadevajo posebno našo državno polovico, ker v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele plačujo 70% za vojne stroške.

Ogerski Srbi so se začeli jako odločno izjavljati proti vladni cerkveni politiki. V tem oziru se duhovščina popolnoma vjema z narodom. Bilo je že cela vrsta dobro obiskovanihi shodov, kjer se je prebivalstvo izreklo proti vladni cerkveni politiki. Srbi zahtevajo, da se naj skliče cerkveni kongres v Karlovce, da se posvetuje o tej stvari. Gibanje, ki se je začelo, je vladni jako nepovoljno. Nekateri srbski poslanci so bili dosedaj pri vladni stranki, ali sedaj so pa izjavili, da glede na gibanje v njih volilnih okrajih v cerkveni politiki ne bodo mogli podpirati vlade. Ker že gre le za malo glasov, utegnejo baš srbski glasovi pripomoči k padcu Wekerlove vlade. Ako namreč v zbornici poslancev vlada ne dobi večine, bode morala odstopiti, dočim bi lahko ostala, ako s svojimi predlogami propade v gospodski zbornici, ki po ustavnih pojmihi ne predstavlja mnenja naroda. Sedaj ne gre le za civilni zakon, temveč že za obstanek liberalne vlade.

Verska vzgoja otrok v Prusiji. Katoliška vdova protestantskega diurnista je naznanila šolskemu nadzorniku in superintendentu v Sigmaringu, da hoče svoje otroke, ki so se dosedaj vzgajali v protestantski veri, odgajati v katoliški. Lokalni šolski nadzornik se je obrnil do sodišča v Sigmaringu, da vdovo prisili, da otroke vzgaja v protestantski veri. S to stvarjo so se potem pečale razne instance, tudi komorno sodišče v Berlinu, ki jo je izročilo nad sodišču v Frankobrodu na Menu, ki je odločilo, da vda more svoje otroke vzgajati v katoliški veri, ker je pravica očetova prenehala z njegovo smrtjo in ima po zakonih sedaj ona skrbeti za vzgojo otrok. Sodišče je to svojo razsodbo opiralo na razne zakone in navade do srede minolega stoletja nazaj. Ta razsodba je pa za pruske katolike precejšnjo vrednost, ker se taki slučaji večkrat dogajajo.

Cerkveni letopis.

Nov božji grob.

Iz Srednje Vasi v Bohinju 24. marca.

V divnoromantični zgornji bohinjski dolini kipi proti nebu na prijaznem hribcu lepa, prostorna v renesanskem slogu sozidana farna cerkev sv. Martina. Bila je pred leti edina farna cerkev v celem Bohinju; zato naše ljudstvo še vedno najraje govori le o stari fari sv. Martina. Zunanost in notranost imenovane cerkve je sicer priprosta, a vendar pravilna ter zadoštuje vsem potrebam. Le o velikonočnem času pogrešali smo do sedaj, našemu ljudstvu toliko priljubljenega, lepega božjega groba.

Tako smo se toraj vzradostili opazivši letos novi božji grob v stranski kapeli sv. Štefana. Okrbel ga je naš župnik č. g. Matija Zarnik. Postavil si je z njim lep spomin svojega tukajšnjega delovanja. Po naročilu g. župnika izdelal ga je mojstersko naš domač cerkven umetnik g. Matja Koželj iz Kamnika. Delo je res umetno. Sledi naj kratek opis.

Ves božji grob zvršen je, rekel bi, v orientalskem slogu. Primerna arhitektura razdeljuje vsak del prijetno zase in objednem v lepo celoto. Stebrovje z obokom je lično sestavljeno in tako plastično slikano, da se vidi gledalcu, kakor bi bilo izsekano iz kamena. Ob desni strani stebrovja vrašča lepo cvetoča citróna, na levi se vspenja brsteče figovo drevo. Za stebrovjem se mogočno vzdigujeji temnozeleni cipresi.

Okrožje pročelja oplešuje plastična ornamentika. Na opasju naslikana je rastoča značilna pasijonska cvetlica. Nad njo v sredi zgornjega pročelja plava v krasni svetlobi veličastna skupina peterih angeljev, predstavljajočih simbolično trpljenje in vstajenje Izveličarjevo. Tu je vsak na svojem mestu, vsak ima skrivnosten pomen. Angelj s križem si žalostno zakriva jokajoči obraz. Drug poleg njega poln bolesti kaže orodje trpljenja: kladivo in zeblje. V vzajemni zvezi z njim drži zamišljen tretji v rokah pred se prt Veronike z glavo Gospodovo. K temu obrača se četrti, hoteč mu notranje žalostne občutke povedati. V levici drži trst, z desnico pa si pritiska na prsi trnjevo krono. Celotni angeljski skupini skrivnostno poveljuje peti angelj veselja z zastavo zmage, na kateri je napis *resurrexit*. Res prav živa simbolika! — Koliko tvarine nudi premišljujočemu verniku!

Posebno okusno izdelana je tudi notranja stran božjega groba. V ozadju mogočno kraljuje judovsko mesto Jeruzalem. Obseva je čarobno večerna zarija. Spredaj pred mestom se nekako žalostno vzdiguje gora Kalvarija s tremi križi na vrhu; pomenljiv kontrast nasproti žarečim barvam nad Jeruzalemom. V podnožji Kalvarije se razprostira z raznimi drevesi obraščeni vrt; najbolj podajo se palme in oljke. Ves vrt še posebno poživljajo v naravnih barvah mnogotere cvetlice, kakor kaktus, zelena aloe, vijoličasto pisana tulpa in rumenorudeča vrtnica. S celoto prikladno združen je tudi strop. Nosi ga čveterno stebrovje, za katerim se panorama z Jeruzalemom tem bolj naravno vidi v daljavi. S stropa doli milo gleda na kraje odrešenja angelj s kelhom v desnici in palmovo vejico v levici.

Z vso slikarijo, arhitekturo in simboliko v popolni celoti stoji na altarni menzi dostojni tabernakelj; ob straneh klečita dva moleča kerubina. Pod menzo v votlini pa leži plastično izrezana podoba v grobu ležečega Izveličarja. Da pred božjim grobom stražita tudi dva čuvaja, mi menda ni treba posebej omenjati. — Vsi posamezni deli so med seboj v najlepši zvezi, med seboj jeden drugega spopolnujejo in završujejo; nič ni preobloženega. Vsaka cvetlica, vsaka poteza na sliki ima svoj pomen, in da bi je ne bilo, bi jo pogrešali. — Kompozicija celega božjega groba se je g. umetniku posebno posrečila.

Perspektiva, risarija, harmonija barv je dovršena. Omenim naj še, da je naš novi božji grob slikan s takoiimenovanimi *tempora-barvami*, ki se v stroki dekorativne slikarije najboljše in najdalje ohranijo. — Umetno delo hvali samo sebe in gospoda umetnika najtopleje priporoča vsem prijateljem umetnije.

Slovstvo.

Najnovejše književno delce družbe sv. Cirila in Metoda.

(Konec.)

Vrejevatelj je vso tvarino Funtekovega „Zabavišča“ razvrstil tako, kakor je bila v izvirniku. Pomnožil jo je pa še z dvema deloma, prvi „nabožne

pesmi" postavil je na čelo in zadnji je kot „dodatek“ privzel k zbirki in tako popolnil, kar se je v „Zabavišču“ pogrešalo. Med nabožnimi pesmicami se nahajajo: „Sv. Ciril in Metod, Molitev k Božjemu Detetu, Božične pesmi, Pri jaslicah, Sv. Alojzij“, prav primerne za slavnosti, ki se povodom dotičnih praznikov v zabaviških obhajajo. V „dodatku“ je najti sedem iger v krogu z mičnimi napravi, ki so se udomačili v slovenskih zabaviških, a jih v Funtkovi knjižnici ni. Zadnji naprev je avstrijska himna. Tako odgovarja vsa zbirka našemu geslu: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Na konci svojega „predgovora“ prirejevalci še to-le pripominja: Kdor se bavi z vzgojo, ve, kako važne in mladini živo potrebne so pedagoško urejene in nadzorovane igre za nje telesni, dušni in npravnstveni razvitek. Misel, da je igra kot vzgojilo porabna le doma ali v zabavišči in ne tudi v ljudski šoli, je napačna in gina od dne do dne. Zato se vedno množe otroške igre v pesemskih zbirkah za ljudske šole, in prav zato utegne ta zbirka dobro rabiti tudi ljudskim učiteljem, osobito na nižji stopinji ljudske šole.

V polnem soglasju z urejevalcem pritrjujemo tem nazorom. Večji kraji z razvitim ljudskim šolstvom lahko v tem obziru res mnogo store. Težje je to izvršljivo učiteljem na jednorazrednicah s pol dnevnim ali celodnevnikom poukom. Kar pa se gojitev petja tiče, zgoditi bi se moglo več, če tudi ste po učnem načrtu samo dve borni poluri za to odmerjeni. Prijatelj petja nobene prilike ne zgreši, da ne bi z učenci kake kratke pesmice zapel pri ali po nauku, saj zadostuje za to samo pet minut, zlasti kedar se že priučene pesmice ponavljajo. Mercinovi napravi so v tem pogledu bogat zaklad in ko bi mladina ostavši ljudsko šolo znala vsaj polovico teh pesmic zanesljivo peti na spomin, bil bi vspeh sijajen in tudi trajen, ker bi glasbeni sluh za bodočnost ne opešal tako naglo, kakor sedaj. Naj izrečemo pri tej priliki še to mnenje, da bi bilo celo dobro, ko bi se v ljudski šoli lehk napravi z notami na tablo zapisavali. Vidi se nam, da bi to bilo petje po nazorovanju; tercije za tako počitovano petje ne bi trebalo Bog ve kolikō, kajti pesmice so zložene iz najnavadnejših „prvin“, in teh se bode mladina hitreje privadila nego slovniških pravil in spisja. Koliko je odraslih pevcev, ki se po notah izvrstno orijentujejo, a teorije ne znajo skoro da nič. Vender čislamo tudi take pevce; zakaj bi jih torej v ljudski šoli ne in zakaj bi se ne posluževali učnega sredstva, s katerim bi si zagotovili večji in trajnejši vspeh tudi za bodočnost. Na podlagi Mercinove pesmarice doseglo bi se ga na ta način prav obilo, toda brez truda in živega zanimanja ne.

Gledé na to moramo v razgovor stoječo knjižico prav toplo priporočati našim ljudskim šolam.

Vsak učitelj, vsaka učiteljica, gojenke in učiteljce zabavišče, vsi naj bi si to zbirko omislili kot izvrstno učilo, šolska vodstva in učiteljske knjižnice naj pa bi posredovale, da se v proračun za šolske potrebščine vsprejme mali znesek 60 kr. za par izvodov te knjižice.

Slavni c. kr. deželni šolski svet pa naj bi pri visokem naučnem ministerstvu izposloval, da se za učne namene v otroških zabaviških in ljudskih šolah odobri.

Tako se bode dobri stvari koristilo, priznalo požrtvovalno podjetje družbe sv. Cirila in Metoda ter deloma odškodovalo jo za velike stroške, ki jih je družba napravila si z izdavo te prekornostne knjižice.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. marca.

(Avstrijski katoliški shod.) Dne 4. aprila ima pripravljali odsek za letošnji avstrijski katoliški shod svojo prvo sejo, v kateri so dogovori, kedaj in kje da se bo vršil letošnji katoliški shod za Avstrijo. Do sedaj prevladuje mnenje, da naj se ta shod vrši v Innsbuku ali pa na Dunaju in sicer meseca avgusta.

(Sprejem cesarja v Opatiji.) Iz Opatije 29. marca: Okolu 9½ ure pri najlepšem vremenu pripeljal se je Fran Josip I. pričakovani od mnogobrojnega prazniški oblečenega občinstva v solčno Opatijo. Njemu na desni sedel je v avstrijski huzarski uniformi nemški cesar Viljem, a naš priljubljeni vladar bil je v pruski uniformi. Izgleda izvrstno. Siva brada dela mu neki očetovsko-častitljivi obraz. Po

celej cesti pozdravljalo ga je občinstvo z burnimi „živio“- in „hoch“-klici. Venece elegantno napravljenih dam obsul je cesarski voz s celim dežjem lepodišečih cvetlic. Vesela, a vendar resna veličastnost brala se je na Njegovem obrazu. Celo Volosko in Opatija je jeden sami drevored zastav, preprog ter domačih in eksotičnih rastlin. Na obrazu vsega občinstva čita se navdušenost. Tudi mnogo seljakov v narodni noši došlo je pozdravit in videt milostnega in dobrotnega svojega vladarja. — V resnici pozdrav in vsprejem ljubljenega in od vseh slojev naroda spoštovanega vladarja bil je navdušen in odkrit. Tudi kreпки „živio“, koji so se razlegali po gospodski Opatiji, dohajali so iz dna srca in so svedočili celemu svetu, da tu bivajo Slavjani, oziroma Hrvatje, koji ljubijo svojo domovino, in kateri časté v Fran Josipu ne le svojega gospodarja, nego tudi svojega očeta.

(Zgradba savskega mostu pri Radečah.) Poroča se nam iz Radeč: Delo pri zgradbi savskega mostu napreduje. Na štajerski strani se mostova glava že precej vzdiguje nad vodno vršino, pa tudi na naši strani so že položili temelj. Veliko truda je prizadelo, predno so onostran mogli temelj položiti, kajti težavno je bilo ovirajočo vodo odstraniti, no, konečno se je pa to s pomočjo parnega stroja vendarle posrečilo. Na naši strani pa voda ne ovira tako zelo dela, ker je je treba le majhen del zagraditi; pač pa morajo v vodo segajoče skalovje odstreljevati, da dobé tako prostor za mostovo glavo. Sicer bode pa to skalovje tudi dobro služilo, ker se ne bode potrebovalo toliko družih kamenov. Pri tej priliki si ne morem kaj, da ne povem, kako so marsikateri ljudje praznoverni. Ko se je namreč polagal temeljni kamen na naši strani, nabiral je nekdo denar, ki naj bi se vzdal v kamen, češ, potem bode več sreče pri mostu. Pa kakor smešno je to, našel je vendar nekaj praznovrcev, pri katerih je nabral blizu 3 gld. Toda glej, v njegovo žalost niso hoteli denarja vzdati in tako je bil prisiljen vsakemu svoje vrniti. Most sam bode brez podporpih stebrov in bode dolg nad 80 m. Kot taki bode največji na daleč okoli. Nad Savo bode tako visoko zgrajen, da bode treba i na kranjski i na štajerski strani cesto zelo vzdigniti; hkrati bode pa vsled svoje visokosti tudi oviral pogled na naš trg od Zid. mostu prihajajočim. — Mlado in staro se veseli mostu in se zanima za njegovo zgradbo. Če bode vreme ostalo ugodno, je upati, da bo o določenem času, namreč koncem julija gotov. S tem bode potem vendar enkrat ustrezno občni potrebi in splošni želji. — Zgradbo mostu za silo prevzel je neki podjetnik iz Beljaka za 4000 gld. Potreben les se seka na vrhovski gori in bode baje stal 1200 gld. — Dovažanje železnega mostu od postaje Zid. m. pa do kraja, kjer bode stal, se bo najbrže izročilo podjetniku Tršku, ki gradi tudi mostove glave.

(Zagrebski nadškof.) Splošno poročajo listi, da se v nekaterih dneh že uradno razglasi, da je dr. Juraj Posilović škof senjski imenovan za nadškofa v Zagrebu.

(Iz Radeč pri Zidanem mostu.) Šola, ki se ima ustanoviti v Podkraju, ima mnogo nasprotnikov, in sicer ne po krivici. Pač bore malo otrok jo bode obiskovalo, stroškov bo pa vendar le dovolj. Zato so ljudje zelo nevoljni zaradi njene ustanovitve in bi se radi zavezali, svoje otroke parkrat na teden pošiljati v radeško šolo, nego pa novo šolo ustanoviti in vzdržavati. Vspeh v šoli gotovo ne bo odgovarjal stroškom, katere bo stala. — Naši pred nedavnim ustanovljeni in zdaj že dobro poslujoči in služéči slovenski posojilnici podaril je g. Valentin Krisper, tovarnar pri Radečah, svoto 200 gld. in s tem postal velik dobrotnik novemu zavodu. Vivat sequens! — O velikonočnih praznikih smo imeli prav lepo vreme. Zato se je procesija na Velikonočno n-deljo zjutraj vršila zares slovesno. Od blizu in daleč so prišli ljudje. Po procesiji je bila peta sveta maša, med katero je bila cerkev do zadnjega kotička natlačena. Zelo veliko vernikov je moralo pa zunaj cerkve ostati, ker niso mogli niti. Šloh je naša cerkev mnogo premajhna in gledé pr storu nikakor ne zadošča niti domačim faranom. Kaj bode še le potem, ko bode most gotov in ko jo bode še precej več tujcev obiskovalo, nego do zdaj?

(Razpisane fave v ljubljanski škofiji) so: Peče, Golo, Zaplana in Reka na Kočevskem.

(Misijon) se prične dné 1. aprila na Vranskem. Vodila ga bodeta č. gospoda jezuita Doljak in Tomazetič.

(V stalni pokoj) je stopil č. g. Jan. Krenner župnik pri sv. Frančišku pri Gornjem gradu. — Imenovana župnija je razpisana do 8. maja t. l.

(Zasluzena kazen.) Poroča se nam z Dolenjskega: Na neki postaji južne železnice je jedel na Veliki petek tega leta neki železničar meso, zaničujoč svoje tovariše, ki so izpolnjevali cerkveno zapoved. Pa glej, takoj drugi dan, t. j. na Veliko soboto, ga udari, ko je bil v službi, železen drog tako močno po obrazu, da mu izbije več zob in hudo poškoduje ušnice. Ali ni to očitna kazen božja, ki je predrzneža zadela prav na tisti ud, s katerim se je bil pregrešil?

(Predavanje o sadjereji.) Na belo nedeljo predaval bode potovalni učitelj g. Bele pri Sv. Janžu na Dravskem polju o sadjereji. Odbor bralno-gospodarskega društva vabi kmetovalce k predavanju.

(Nezgode.) Dne 22. t. m. padel je zidar Fr. Vrečko iz Vrholj z neke hiše v Slovenji Bistrici ter kmalu na to umrl. — Dne 23. t. m. ponesrečil se je v Trbovljah v rudarski jami 35letni delavec Peter Polak. Padel je z naloženim vozičkom 27 metrov globoko v jamo ter se je smrtno ranil. — Izgubil se je na sv. Jožeta dan Jak. Kruhar, posestnik.

(Samomor.) V Mariboru se je te dni ustrelil šestnajstletni gimnazijec J. L. sin ondotnega trgovca L. — Čudna znamenja moderne vzgoje!

(Pogoji za vstop v državno službo na pošti.) Vojni minister je izdal naredbo, v kateri so navedeni pogoji, katere morajo izpolniti vsi tisti podčastniki, ki hočejo dobiti kako uradniško mesto na pošti ali pri brzojavu. Tisti, ki mislijo prositi za kako mesto asistenta, napravijo naj prošnjo na trgovsko ministerstvo, da jim dovoli z obiskovanjem poštne in brzojavnega učnega tečaja združeno šestmesečno službovanje za poskušnjo. Prošnji morajo priložiti originalni certifikat in šolsko spričevalo ter v njej povedati, pri katerem poštenem in brzojavnem ravnateljstvu želé službovati za poskušnjo. Prošnje je odposlati potom predpostavljenega poveljnika. Poveljnik priloži prošnji prepis konduktne liste, izvleček iz kazenskega zapisnika in zdravniško spričevalo o sposobnosti za tako službo in prošnjo odpošlje vojnemu ministerstvu, ki jo izroči trgovskemu ministerstvu. Potem se pokličejo od trgovskega ministerstva tisti k službovanju za poskušnjo, ki so se vsprejeli in vstopijo z dne 1. oktobrom. Po dovršenem šestmesečnem službovanju za poskušnjo morajo pa napraviti prometno skušnjo.

Društva.

(Slovensko planinsko društvo) priredi v nedeljo dné 1. aprila t. l. popoldanski izlet v Laverco.

(II. shod konservativnega obrtnega društva v Ljubljani.) [Dalje.] Po blagajnikovem poročilu povzame besedo društveni tajnik k tretji točki vsporeda, tičeči se dobavnih razpisov sploh, posebej še razpisa tukajšnje finančne direkcije, zadevajoč dobavo izvršenja uradnih tiskovin za triletno dobo. V obširni razpravi pojasnjuje navzočim članom, kako oškodujoče je razpisovanje dobav, ker ponudniki ne morejo tekmovali gledé na kakovost izvršitve, marveč le v tem, da bi si zagotovili delo seveda za najnižjo ceno. Najnižja cena, to je jedro in namen dobavnim razpisom; marsikateri marljiv in podjeten obrtnik je vsled razpisane in vsprejete dobavne ponudbe izgubil vse imetje in prišel pod nič. Osobito pa se je poročevalec prepričal iz lastne izkušnje, da konkurenčni razpis vzlje precejšnjemu trudu tekmovalca ni imel onih vspehov, katere bi bil smel pričakovati pri ponudbi izvršitve za najnižjo ceno. Poleg vseh sitnostij mora ponudnik večinoma, kakor je bilo tudi v tem slučaju, položiti vadium in kolekovati ponudbo. Poročevalec je povdarjal, naj bi osobito državni, deželni in avtonomni uradi ne razpisavali dobav, marveč svoje potrebščine menjevaje naklanjali jedenkrat temu, drugikrat onemu obrtniku na podlagi skupnega izračunjenja zanesljivih, izkušenih veščakov ter tako ugodili vsem obrtnikom - davkoplačevalcem. S takim postopanjem pa bi se tudi odstranila sumnja, da ima kateri ponudnikov prednost pred drugimi in da se protežuje. Poročevalec omenja, da je stvar objavil v strokovnem listu „Buchdrucker Zeitung“ ter koncem članka stavil zadevnemu oblastvu tri vprašanja, in sicer: 1. Kakšen namen imajo razglasiti, objavljeni v uradnem listu, tičeči se dobave za kake potrebščine, v katerih dobavo morajo ponudniki svoje vloge kolekovati in vložiti vadij? 2. Kateri je neki vzrok prav v opisanem slučaju, da se je ponudba odklonila, ker so bili baš v tej ponudbi, kakor se glasé zanesljiva poročila, pred drugimi najboljši pogoji? 3. Ker dobavni razpisi obrtu sploh škodujejo in ker so, kakor ravno v tem slučaju, brez pomembe in mnogokrat neuspešni, ali bi ne bilo priporočljivo, da se v bodoče opusti razpis in se menjevaje prepušča izvršitev večjih naročil raznim tudi davek pla-

čujočim obrtnikom na podlagi natančnega izračunjenja po zanesljivih veščakih, ker bi tako postopanje odstranilo tudi sumnjo kakersne si bodi protekcije? Ker je pri tem prizadet vsaki obrt, zato si je izprosil tajnik od odbora dovolitve poročanja pri shodu, da tudi drugi člani povedo o tej stvari svoje mnenje. Priporoča torej konečno odobritev navedenih vprašanj v obliki resolucije.

K besedi se oglasi g. Regali ter poudarja, da konkurenca sama na sebi ni škodljiva, da še vspodbuja obrtnike k delavnosti, odpravi pa naj se vadij in kolekovanje vlog. Oblastva naj uvažujejo pri dobavnih razpisih najnižje ponudbe domačih obrtnikov in naj ne dovoljuje uporabe jetnikov, ker je poštenih delavnih močij na preostajanje. Mlajši delavni obrtniki pa, kateri morejo jedva sebe in svojo družino preživiti, naj se izselijo. Po svetu je še prostora in zaslužka za delavne ljudi.

Preč. g. dr. Krek opozarja, da se ravno sedaj snuje v državnem zboru obrtna novela, in da bode dotični odsek gotovo rad uvaževal želje in nasvete obrtniških korporacij. Gledé na stvar samo bilo bi želeli, da se obrtništvo organizuje po vzoru cehov iz toli zaničevanega srednjega veka. Prosta konkurenca je sad novodobnega liberalizma, kateri je, držeč se načela, da osamljenost v vsaki stroki, osobito obrtniški, razcepuje človeštvo ter ovira uspešno delovanje, olajšuje pa gospodstvo nad njim, izmislil si konkurenco, ne pa take, ki bi obrtnika ali trgovca vspodbujala k večji popolnosti in poštenosti, marveč tako, ki uničuje osobito posamnike jednega in istega obrta, iz katere izvira toli zla tudi v socialnem oziru. V prosti konkurenci vsakdo sam brez zavetja išče koristi, sam stoji, a tudi največkrat pade. Konservativno obrtno društvo kot tako mora biti že načelno proti vsaki novodobni konkurenci. Neumorljivo naj konservativno obrtno društvo deluje na to, da se ustanove obrtne zbornice in obrtniške zadruge z avtonomno pravico. Gospod govornik, kateri se mnogo bavi z današnjimi socialnimi razmerami, priporoča, da naj se obrtniki ob mnogih neprilikah oglašajo javno v skupnih shodih, ker le tem potom dá se kaj doseči.

Govornik nasvetuje nastopni predlog: Društveni odbor naj sestavi resolucijo v smislu 3. točke tajni kovega poročila, izroči državnemu poslancu g. kanoniku Klunu s prošnjo, da gosp. poslanec po svoji previdnosti ukrene v državnem zboru potrebno, pojasni prilično želje, namere in načela konservativnega obrtnega društva ter priporoča v blagohotno uvažanje obrtnemu odseku državnega zbora.

(Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 30. marca. Ob 9. uri 40 min. se je cesar povrnil iz Opatije.

Dunaj, 29. marca. Skupne ministerske konference so se zaključile. Delegaciji skličeta se koncem maja. Ogerski ministerski predsednik se je povrnil v Budimpešto.

Dunaj, 30. marca. Socijalno-demokratski shod je sklenil, da se letos praznuje 1. dan maja in na demonstrativnih shodih ta dan avstrijska vlada pozivlje, da začne se pogajati z drugimi industrijskimi državami o vpeljavi osemurnega delavnika. Treba je v Avstriji pred vsem priboriti osemurni delavnik vsaj za rudarske delavce.

Dunaj, 30. marca. V vseh dunajskih tovarnah za plin je delo zagotovljeno, ker so se dobili pomočni delavci.

Praga, 29. marca. Občinski odbor v Lomnici se je razpustil zaradi dogodkov pri mladočeskem shodu v nedeljo, na katerem je govoril v pravdi proti „Omladini“ obsojeni Sokol.

Praga, 29. marca. Ker ni bila potrjena izvolitev deželnega poslanca Jande predsednikom češkega oddelka deželnega kulturnega sveta, je bila včeraj nova volitev. Predsednikom je izvoljen dosedanji podpredsednik

František Niklfeld, podpredsednikom pa Janda.

Krakov, 29. marca. Nakrat je tukaj umrl poveljnik 24. pešbrigadi, generalni major vitez Guttenberg. — Kardinal dr. vitez Dunajevski je odpotoval v Rim.

Budimpešta, 30. marca. Na tisoče ljudij prihaja z vsemi vlaki. Po mestu polno črnih zastav. Zahodni kolodvor je črno prevlečen. V Čakovci, Kaniži in drugih mestih, koder je šel vlak s Košutovim truplom, se je zbralo mnogo ljudij in odposlanstev.

Pariz, 29. marca. Predsednik Carnot je vsprejel avstrijskega veleposlanika Hoyosa v oficijalni avdijenci. Veleposlanik mu je izročil insignije reda sv. Štefana in zagotavljal, da je bil cesar jako zadovoljen s svojim bivanjem v St. Martinu. Predsednik je prosil veleposlanika, da naj bode pri cesarju tolmač odkritosrčnih čuvstev hvaležnosti. Veleposlaniku so se pri prihodu in odhodu izkazale vojaške časti.

Slabo prebavljenje ima lahko slabe posledice, katere se lahko prepreči z rabo premovane **želodone tinkture** lekarnja Piccolija v Ljubljani. Steklenica velja 10 kr. 3 10-9

Umrli so:

27. marca. Andrej Jevc, kajzarjev sin, 11 let, Črna vas št. 45, škarlatica. — Frane Hribar, črkostavec, 33 let, Gradaške ulice 22, jetika.

28. marca. Katarina Uršič, delavka, 76 let, Kravja dolina št. 11, marasmus senilis. — Matilda Fabiana Simonič, usmiljena sestra 30, Kravja dolina 11, jetika.

29. marca. Bogumila Sušteršič, odvetniškega kandidata hči, 11 mesecev, Vegove ulice 8, meningitis basilaris. — Ivan Bernard, posestnikov sin, 2 leti, Kolodvorske ulice 23, meningitis basilaris.

V bolnišnici:

28. marca. Marija Zupan, gostija, 42 let, jetika.

Tujci.

28. marca.

Pri **bavarskem dvoru**: Josip Avsenik, mizar, z Gorjenskega.

Pri **južnem kolodvoru**: Birk iz Mödinga. — Böhm iz Orsove.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	barometra v mm	termometra po Celsiusu		
29	7. u. zjut.	742.7	1.6	sl. vzh.	jasno
	2. u. pop.	741.5	16.2	"	"
	9. u. zveč.	741.8	7.8	"	"
Srednja temperatura 5.8°, za 1.7 nad normalom					

Katoliška tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

→ Lepa mladinska knjižnica! ←

Darilo za piruhe:
Pomladni glasi
posvečeni
SLOVENSKI MLADINI.
IV. zvezek.
Uredil
IVAN ŠTRUKELJ.
Založili sotrudniki.
Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.
1894.

Cena mehko vezanemu izvodu je 25 kr., trdo vezanemu pa 35 kr., po pošti 5 kr. več.

Naročnino sprejema Ivan Štrukelj, bogoslovec v Ljubljani, in Katoliška Bukvarna.

II. in III. zvezka je tudi še nekoliko izvedov na razpolago, mehko vezan po 20 kr., trdo vezan po 30 kr.

← Lepa mladinska knjižnica! ←

Prisrčna zahvala
vsem, ki so tolažili mene in mojega sedaj v Bogu počivajočega soproga, oziroma očeta in sina, gospoda
Franceta Hribarja
ob njega dolgotrajni, premučni bolezni in smrti. Osobito zahvaljujem preblag. gospo soprogo dr. Jenka za njeno nedosežno tolažečo in bolest olajšujočo poštvovalnost, prečast. gg. odbornike Katol. tiskovnega društva in njega predsednika, gg. tovariše pokojnika za mnogokratni obisk in prireditve lepega spreveda, slav. tiskarsko društvo in vse darovalce vencev, gg. člane sl. del. pevskega društva »Slavec« za ganljivo petje, in obilne udeležnike pogreba. Bog povrni vsem!
V Ljubljani, dne 30. marca 1894.
Marija Hribar,
soproga.

Solnčniki
krasne novosti
v največji zalogi
in najrazličnejše cene
priporoča 164 10-2
L. Mikusch,
tovarna solnčnikov in dečnikov
v Ljubljani, Mestni trg št. 15.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najboljše lužne
KISELINE
najboljše mizne in osve-
v. žujoče pijače, 51 9
preiskušene pri kašlju, vratnih boleznih, želodnem in mehurnem kataru.
Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

Izvirnik: Giesshübl-Fuchstein,
zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

Dunajska borza.

Dne 30. marca.			Dne 29. marca.		
Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld. 30 kr.	Ogerska zlata renta 4%	118	gld. 05 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	10	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95	10
Zlata renta 4%, davka prosta	119	55	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148	—
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97	95	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158	90
Akcijske avstro-ogerske banke, 600 gld.	1020	—	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196	50
Kreditne akcijske, 160 gld.	370	10	Zastavna pisma avstr. ovr. zem. kred. banke 4%	98	60
London, 10 funtov strl.	124	55	4% kranjsko deželno posojilo	97	60
Napoleonor (20 fr.)	9	90 1/2	Kreditne srečke, 100 gld.	197	50
Cesarski cekini	5	88	St. Genois srečke, 40 gld.	70	—
Nemških mark 100	61	—			

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.